

Vroegmoderne tijd

6 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

De beschrijving van de oorspronkelijke bevolking waarin Vaz de Caminha:

- de nadruk legt op het gegeven dat de Brazilianen makkelijk te bekeren zijn, sluit aan bij het wereldbeeld van de late middeleeuwen waar 'expansie van de christelijke wereld naar buiten toe' belangrijk was / de kerk veel invloed had 2
- het (exotische) uiterlijk van de (nieuw ontdekte) culturen in Amerika beschrijft / observeert, past bij het wereldbeeld van de vroegmoderne tijd waar door 'het begin van een nieuwe wetenschappelijke belangstelling' onderzoek werd gedaan / een nieuw mens- en wereldbeeld werd gevormd 2

7 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

- In 1555 werd de afspraak gemaakt (bij de Vrede van Augsburg) dat Duitse vorsten het geloof van hun onderdanen mochten bepalen (*cuius regio, eius religio*) 1
- waardoor de opname van het *ius emigrandi* noodzakelijk werd om mensen de kans te geven vanwege hun geloof te verhuizen naar een ander Duits vorstendom (om te voorkomen dat zij moesten leven in een land waarin hun geloof niet de eerste plaats innam) 1

8 maximumscore 3

Kern van een juist antwoord is:

- De kritiek in de Nederlanden op het godsdienstbeleid van Filips II is dat hij de protestanten / de reformatie (alleen) met harde maatregelen bestrijdt 1
- Uit de bron blijkt dat Filips II voorstander is van maatregelen die het intellectuele / morele peil van de geestelijkheid moeten verbeteren, waarmee je kunt aantonen dat Filips II oog heeft voor de tekortkomingen in de rooms-katholieke kerk / dat Filips II de reformatie ook wil bestrijden door de rooms-katholieke kerk te verbeteren 2

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat (een van de volgende):

door de verplichting de kaarten en logboeken in te leveren

- de VOC de routes geheim kon houden, waardoor ze de concurrentie tegenging.
- de VOC met de informatie (over routes) uit de logboeken de kaarten kon laten verbeteren, waardoor de effectiviteit van de reizen werd vergroot.

10 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Coen stelt voor om het monopolie van de VOC op handel met Indië los te laten / vrijhandel toe te staan / een volksplanting te beginnen 1
- Coen moet Batavia / de Nederlandse belangen verdedigen en heeft daarvoor meer middelen / mensen nodig (die hij hoopt te krijgen door vrijhandel / volksplanting toe te staan) 1
- Het bestuur van de VOC wil (vanwege de economische belangen van de aandeelhouders / van de compagnie) de winst uit Indië niet delen met anderen / kolonisten (zodat ze het voorstel van Coen afwijzen) 1

11 maximumscore 3

Kern van een juist antwoord is:

- Met (een van de volgende):
 - de god van de handel Mercurius die Antwerpen heeft losgelaten / Antwerpen verlaat
 - de slapende matroos
 - de omgekeerde boot
 - de Scheldegod die geketend is / de Scheldegod die slaapt
- geeft Van Thulden weer dat de Antwerpse handel is ingestort / dat de scheepvaart niet langer kan plaatsvinden 1
- De oorzaak hiervan is dat de opstandelingen / Holland en Zeeland de Schelde afsluiten (waardoor de Antwerpse handel tot stilstand is gekomen) 1

Opmerking

Alleen als een juist gevolg voor de economie van Antwerpen wordt genoemd, wordt 1 scorepunt toegekend aan een daarbij passende verwijzing naar de prent.

12 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Pétion de Villeneuve is tegen de doodstraf omdat die gebaseerd is op emoties (als woede en wraak) / omdat die de dader de mogelijkheid ontneemt zich te verbeteren 1
- wat Pétion de Villeneuve afwijst omdat hij uitgaat van het verlichte denkbeeld dat de rede leidend moet zijn in de samenleving / van de vooruitgangsgedachte / van rationeel optimisme 1

13 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Met (een van de volgende):
 - de wereldbol die onder de guillotine ligt / in brand staat.
 - het vertrappen van de rechtspraak / de wetten / koninklijke attributen / kerkelijke attributen
 - de banier met 'geen koning! geen grondwet!' / 'geen god! geen religie!'
 - het bloederig mes van de radicaal
 - de dronkenschap van de radicalen
- geeft Cruikshank de mening weer dat de invoering van de *Six Acts* noodzakelijk is omdat het gevaar bestaat dat demonstraties leiden tot terreur / chaos / dat demonstraties de radicalen aan de macht brengen
- Door te verwijzen naar de negatieve aspecten van (de radicale periode uit) de Franse revolutie, wil Cruikshank bereiken dat zijn mening bijval krijgt / zijn boodschap duidelijker wordt

1

1

1

Opmerking

Alleen als de boodschap in de prent juist wordt weergegeven, wordt 1 scorepunt toegekend aan een daarbij passende verwijzing naar de prent.

14 maximumscore 2

De juiste volgorde is:

3, 6, 2, 4, 1, 5

Opmerking

Als door het wegstrepen van één foutief geplaatst nummer een verder complete en foutloze reeks ontstaat, wordt 1 scorepunt toegekend.

15 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is (een van de volgende):

Barère besloot Louis Philippe te dienen

- omdat hij verwachtte dat de liberale koning veranderingen zou doorvoeren die Barère al had nagestreefd toen hij zich bij het bijeenroepen van de Staten-Generaal inzette voor veranderingen / omdat hij voorstander was van de constitutionele monarchie (gebeurtenis 3)
- omdat Louis Philippe niet zou regeren als een absoluut vorst, een regeringsvorm waartegen Barère zich al had verzet tijdens het proces tegen 'burger Capet' (gebeurtenis 6).